

חג השבועות – חג מתן תורה

וכוח משה עם המלאכים

אמר רבי יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: "רבנו של עולם, מה לילוד אשה בינינו?"
אמר להם: "לקבל התורה בא".

אמרו לפניו: "חמדה גנוזה, שגנוזה לה (מששת ימי בראשית) ותשע מאות שבעים וארבעה דורות, קדם שנברא העולם, אתה מבקש לתנה לבשר ודם?" (תהלים ח) "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו?" (שם) "ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים".

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: "החזר להם ותשובה!"
אמר לפניו: "רבנו של עולם, מתירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם".
אמר לו: "אחז בכסא כבודי והחזר להם ותשובה. שנאמר: (איוב כו) "מאחז פני כסה פרשו עליו ענני". ואמר רבי (תנחום) [נחום]: מלמד שפרש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו.

אמר לפניו: "רבנו של עולם, תורה שאתה נותן לי, מה כתיב בה? (שמות כ) "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים".

אמר להם: "למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? תורה, למה תהא לכם?"
שוב, מה כתיב בה? (שם) "לא יהיה לה א-להים אחרים". בין עובדי כוכבים אתם שרויים, שעובדין עבודת כוכבים?"
שוב, מה כתיב בה? (שם) "זכור את יום השבת לקדשו". כלום אתם עושים מלאכה, שאתם צריכין שבות?

שוב, מה כתיב בה? (שם) "לא תשא". משא ומתן יש ביניכם?
שוב, מה כתיב בה? (שם) "כבד את אביך ואת אמך". אב ואם יש לכם?
שוב, מה כתיב בה? (שם) "לא תרצח, לא תנאף, לא תגנב". קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם?

מיד, הודו לו להקדוש ברוך הוא, שנאמר: (תהלים ח) "ה' אדנינו מה אדיר שמך וגו', ואלו "תנה הודך על השמים", לא כתיב.

מִיד, כָּל אֶחָד וְאֶחָד נַעֲשֶׂה לוֹ אוֹהֵב, וּמִסֵּר לוֹ דָּבָר, שֶׁנֶּאֱמָר: (תהלים סח) "עֲלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִיתָ שְׁבִי, לִקְחָתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם". בְּשֹׁכֵר שֶׁקָּרְאוּךָ 'אָדָם' לִקְחָתָּ מִתְּנוּת. וְאִם מִלֵּאד-הַמּוֹת מִסֵּר לוֹ דָּבָר, שֶׁנֶּאֱמָר: (במדבר יז) "וַיִּתֵּן אֶת הַקִּטְרֶת וַיִּכְפֹּר עַל הָעָם". וְאוֹמֵר: (שם) "וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים" וְגו'. אִי אִם לֹא דָאָמַר שֶׁאִמַּר לִיה לֹא, מִנָּא מִנּוּן הָוָה הִיא יָדַע יוֹדֵעַ?

1. בְּשׁוּרָה 1 כְּתוּב: "בְּשַׁעָה שֶׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם" - פִּירוּשׁ הַמֶּלֶךְ מָרוֹם:

- א. גג.
- ב. שָׁמַיִם.
- ג. הַר.

2. בְּשׁוּרָה 5 כְּתוּב: חֲמֻדָּה גְּנוּזָה – לָמָּה הַכּוֹנֵנָה בַּמֶּלֶךְ חֲמֻדָּה?

- א. ל - תּוֹרָה.
- ב. ל - נִשְׁמָה.
- ג. ל - מֹשֶׁה.

3. בַּמָּקוֹם הַמֶּלֶךְ גְּנוּזָה אֶפְשָׁר לִכְתֹּב:

- א. יִקְרָה.
- ב. מִסְתַּתֵּר, חֲבוּיָה.
- ג. עֲתִיקָה.

4. א. בְּשׁוּרָה 1 כְּתוּב: "בְּשַׁעָה שֶׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם" - מִדּוּעַ עָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם?

- 1. מֹשֶׁה עָלָה לְמָרוֹם כְּדִי לְהִתְנַכֵּחַ עִם הַמַּלְאָכִים.
- 2. מֹשֶׁה עָלָה לְמָרוֹם כְּדִי לִקְבֹּל אֶת הַתּוֹרָה.
- 3. מֹשֶׁה עָלָה לְמָרוֹם כְּדִי לְהִתְפַּלֵּל עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
- ב. הֶעֱתֵק מִהַמְדָּרֶשׁ אֶת הַמְשָׁפֵט עָלָיו הַתְּבַסֶּסֶת בַּתְּשׁוּבָתָךְ.

5. מָה טַעְנוּ הַמַּלְאָכִים כָּלִפִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ?

6. מָה הִשִּׁיב מֹשֶׁה לַמַּלְאָכִים בַּתְּחִילָה? מִדּוּעַ?

נְקוּדָה לְדִיוֹן. (רְשׁוּת).

בְּשׁוּרָה 8 כְּתוּב: "אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: הֲחִזֵּר לָהֶם תְּשׁוּבָה!" - מִדּוּעַ לֹא הִשִּׁיב הַקֹּדֶשׁ תְּשׁוּבָה בְּעֶצְמוֹ לַמַּלְאָכִים?

תשובת משה רבנו למלאכים - מתח קו בין הפסוק לטענה המתאימה

הפסוק

הטענה

● "אנכי ה' אלקיך
אשר הוצאתיך
מארץ מצרים"	● קנאה יש ביניכם?
נצר הרע יש ביניכם?
● "לא יהיה לך
אלקים אחרים".	● משא ומתן יש ביניכם?
● "זכור את יום
השבת לקדשו".	● אב ואם יש לכם?
● "לא תשא".	● בין עובדי כוכבים אתם
שרויים, שעובדין עבודת
כוכבים?
● "כבד את אביך
ואת אמך".	● כלום אתם עושים
מלאכה, שאתם צריכין
שבות?
● "לא תרצח, לא
תנאף, לא תגנב".	● למצרים ירדתם? לפרעה
השתעבדתם? תורה, למה
תהא לכם?

7. כיצד הגיבו המלאכים לתשובותיו-טענותיו של משה רבנו?

א. המלאכים נעשו לו אוהבים ונתנו לו מתנות.

ב. המלאכים הסכימו עם טענותיו של משה.

ג. כל התשובות נכונות.

8. א. איזו מתנה קבל משה רבנו ממלאך המות? _____

ב. איזה שמוש ניתן לעשות במתנה זו? _____

ג. מתי משה השתמש במתנה זו? (במדבר י"ז)
